

הם אנשים פוליטיים, המנכ"לים הם אנשי משרות אמון שחייבים את הקריירה שלהם לשר או למפלגה ממנה הוא בא. במקרים טובים יותר הם ייתנו גיבוי חלקי למנמ"רים, ימליצו על ביצוע פרויקט זה או אחר, אבל

לא יתאבדו על זה. למה? כי אף אחד לא מאיים עליהם ואף אחד לא מתנה את המשך קידומם באחריות על אבטחת מידע. אצל מרבית השרים והמנכ"לים אבטחת מידע ומחשבים זה טכנולוגיה, משמע עוד הוצאות, ואם אפשר לקצץ שם, זה הרבה יותר נוח מאשר לקצץ בבשר החי.

לא במקרה נקבע דיון לשבוע הבא בוועדת המדע והטכנולוגיה על מצבו של התיקשוב הממשלתי, לאור הקיצוצים שהממשלה החליטה עליהם בתקציב המדינה. אם זו לא

תתעשת ותבין שהתיקשוב אינו גוף שעומד בפני עצמו, אלא כל פעולה או כל תקלה בו משליכה על כל הממשלה ופעילותה, הרי שמצבנו ימשיך להיות כפי רע.

ח"כ כהן אמר כי העובדה שלא קרה אסון עד היום בגלל מחדלי האבטחה היא כי מישהו שומר עלינו משמיים. יש לקוות שה"ה לפיד ונתניהו מבינים כי אי אפשר להסתמך על זה, ויש לעשות פעולות מיידיות כדי לאפשר לתיקשוב הממשלתי לעבוד וגם להשפיע - רגע לפני דו"ח ועדת החקירה על אסון שעלול לקרות פה.

בהכרח חופפות אחת את השנייה. וישנה גם בעיה אחרת: הם צריכים לשכנע את מנכ"ל המשרד שאכן צריך לנקוט בפעולות כדי להגן על הנכסים היקרים של הממשלה. כאן בדיוק מצוי החור השחור.

אבנר וכן אבי יכולים לכתוב המלצות, הנחיות ומכתבים עד מחר. כל עוד הדרג הניהולי במשרד לא יבין שזו גם אחריות שלו, כל עוד השרים העומדים בראש המשרדים יבהירו לכפופים להם כי גם על חורים באבטחה והרבה יותר הם נשפטים - עד אז שום דבר לא ישתנה. וזה בדיוק מתחבר לסיבות הכלליות שהביאו את אבנר ללכת הביתה. היא העריכה כי אם לא ייתנו כלים מתאימים לתיקשוב לאכוף את מדיניות המשרד, אם לא יהיו הסמכויות המחייבות - הרי ששום דבר לא יזוז.

זאת ועוד, אבטחת מידע אינה החור היחיד במערכת ה-IT הממשלתית שלא טופלה עדיין. טרם דיברנו על DRP, מערכות אחסון וגיבוי, תוכניות לשיפור השירות לאזרח, שאמורות להיות באמצעות מערכות ומוקדים חכמים, ועוד. הכל נכרך בהכל - ואין דין ואין דין.

מנמ"ר בממשלה נהנה מאוטונומיה בקבלת החלטות אילו פרויקטים לעשות, אבל רק מעטים באמת מקורבים למי שאחראי ישירות על המשרד, המנכ"ל או השר, ומסוגלים להשפיע. מטה התיקשוב היה אמור לסייע להם להתקרב לגורמים האחראים, אבל זה לא קורה. השרים

לשפר את התדמית של ההנדסאים

סיומה של השביתה במכללות הטכנולוגיות יכול להוות נקודת מפנה ביחס להנדסאים • יש לקוות שהצעד הבא יהיה מסע הסברה שיגרום למי שצריך שאפשר להעסיק את ההנדסאים ולהתקדם יחד אתם

- התעללו בהם עד כמה שהחוק אפשר להן. כך נוצר מחסור חמור בהנדסאים, שאין להם תחליף - לא רק בתחום ההיי-טק אלא גם, למשל, בהנדסת בניין או אדריכלות. בהבדל ממהנדסים, הנדסאים הם אנשי מקצוע בעלי אוריינטציה טכנולוגית, והם אמורים להשתלב בכל מגזרי התעשייה. גם המעסיקים הפכו ברורים והם מגדירים תפקידים שונים במערכות מידע ומיחשוב כמקצועות שמתאימים למהנדסים ולא להנדסאים. מאחר שגם בתחום זה חסר כוח אדם, יש לקוות שכעת יירתמו הממשלה והמוסדות האקדמיים האחרים למסע הסברה שיקדם את מעמדו של הנדסאי בוגר המכללה הטכנולוגית. תעסוקה לא חסרה, חסרים האנשים שמבינים שאפשר להעסיק אותם ולהתקדם יחד איתם.

שביתת המכללות הטכנולוגיות הסתיימה לאחר ששרי האוצר והכלכלה הגיעו לסיכום עם נציגי המכללות והסטודנטים על הזרמת כספים למכללות ועל מתווה שאמור לפתור את הבעיות שלהם, שבגינן יצאו לשביתה.

מצד אחד, יש לברך את יאיר לפיד ונפתלי בנט על הסכומים שהם הבטיחו להזרים למכללות ולקוות שאכן יעמדו בזה. אולם, מצד שני, הבעיות של המכללות לא נובעות רק מעניינים תפעוליים אלא בעיקר מבעיה מרכזית שורשית אחרת: מעמדו של מקצוע ההנדסאי. זהו בדרך כלל התוצר הסופי של בוגרי המכללות האלה, כמו גם בתי ספר אחרים שמכשירים אותם.

מדובר בקיפוח מתמשך של עשרות שנים, שנובע ממדיניות לא מוסברת של הממשלה. זוהי אותה מדיניות שבשנות ה-90 חיסלה כמעט לחלוטין את החינוך הטכנולוגי בישראל והבריחה את מיטב המוחות של בוגרי ז'י"ב מלימודים ריאליים. בתי הספר הטכנולוגיים נתפסו בעיקר על ידי יוצאי ברית המועצות לשעבר והצמיחו אנשי מקצוע מעולים, אלא שגם הדור הזה מתבגר ובעשור האחרון מצאה את עצמה ישראל עם מחסור חמור בהנדסאים, שהם שדרת אנשי המקצוע בשורה של מקצועות טכנולוגיים, כולל מערכות מידע ומחשבים.

אמהות יהודיות רבות רוצות שהבנים שלהן יהיו מהנדסים, אבל המצב גורם לכך שהחלום הזה שלהן נעצר לאחר סיום לימודי ההנדסאות שלהם. האוניברסיטאות, שנתקעו עמוק במגדלי השן שלהן, לא אהבו את פריחתן של המכללות. מבול ההנדסאים שהוציאו המוסדות החדשים יצר אצל האוניברסיטאות תגובת נגד, שאופיינית לכל גילדה ששומרת על הטריטוריה שלה: יותר ויותר מהן החלו לא להכיר בלימודי ההנדסאים, לא אפשרו לבוגרי המכללות ובתי הספר להנדסאים להתקדם, ובקיצור